

Сотська Галина Іванівна

доктор педагогічних наук, професор, заступник директора з науково-експериментальної роботи Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна Національної академії педагогічних наук України

ORCID 0000-0002-0184-2715

***СТАЛИЙ РОЗВИТОК: ЕКОНОМІЧНІ, ПРАВОВІ, ЕКОЛОГІЧНІ ТА
ПЕДАГОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО РОЗВИТКУ УНІВЕРСИТЕТІВ
ПРИБЕРЕЖНИХ РЕГІОНІВ***

Університети прибережних регіонів функціонують у специфічних соціально-економічних та екологічних умовах. Вони не лише здійснюють освітню та наукову діяльність, а й беруть участь у формуванні стратегії розвитку територій, де економічні інтереси часто стикаються з екологічними викликами. Прибережні зони є об'єктом особливого правового регулювання, зокрема у сфері використання природних ресурсів, охорони довкілля та управління морськими просторами. У цих умовах сталий розвиток університетів потребує інтеграції економічних стратегій, дотримання правових норм, впровадження екологічно відповідних технологій та підготовки фахівців, здатних реалізовувати принципи сталого розвитку на практиці.

Ключові слова: сталий розвиток, університет, прибережні регіони, правове регулювання, економічна стратегія, екологічна ефективність, педагогіка, ESG.

Sotska Halyna

Doctor of pedagogical sciences, professor, deputy director of scientific and experimental work, Ivan Ziaziun Institute of Pedagogical Education and Adult Education of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine

ORCID 0000-0002-0184-2715

***SUSTAINABLE DEVELOPMENT: ECONOMIC, LEGAL, ENVIRONMENTAL
AND PEDAGOGICAL APPROACHES TO THE DEVELOPMENT OF
UNIVERSITIES IN COASTAL REGIONS***

Universities in coastal regions operate in specific socio-economic and environmental conditions. They not only carry out educational and research activities, but also participate in shaping the development strategy of territories where economic interests often face environmental challenges. Coastal zones are subject to special legal regulation, in particular in the use of natural resources, environmental protection and marine management. In these conditions, sustainable development of universities requires integration of economic strategies, compliance with legal regulations, introduction of environmentally appropriate technologies and training of specialists capable of implementing the principles of sustainable development in practice.

Keywords: sustainable development, university, coastal regions, legal regulation, economic strategy, environmental efficiency, pedagogy, ESG.

Університети прибережних територій мають унікальну місію — поєднувати науково-освітню діяльність із внеском у соціально-економічний розвиток регіону та охорону природних ресурсів. Економічна складова сталого розвитку для таких закладів передбачає диверсифікацію джерел фінансування, розвиток партнерств із морською та портовою індустрією, створення науково-дослідних центрів з вивчення морських екосистем і прибережної інфраструктури. Раціональне управління ресурсами, оптимізація витрат і впровадження інновацій сприяють фінансовій стійкості університетів.

Правові аспекти діяльності в прибережних регіонах визначаються національним та міжнародним законодавством, включаючи норми Конвенції ООН з морського права, екологічні директиви ЄС, національні закони про охорону узбережжя та управління прибережними зонами. Для університетів важливо дотримуватися цих норм у дослідницькій роботі, розробці інфраструктурних проєктів і співпраці з промисловими партнерами.

Екологічний вимір сталого розвитку прибережних університетів полягає у впровадженні технологій збереження біорізноманіття, контролю за якістю води, зменшення забруднення та адаптації до змін клімату. «Зелені» кампуси, енергоощадні будівлі та використання відновлюваних джерел енергії не лише знижують витрати, але й слугують прикладом для студентів та громади.

ESG у педагогіці прибережних університетів. Система ESG (Environmental, Social, Governance) дедалі активніше інтегрується у стратегії розвитку

університетів, зокрема й у педагогічну діяльність. Environmental (Екологічна складова) у навчальному процесі передбачає включення дисциплін із морської екології, управління прибережними ресурсами та відновлюваної енергетики.

Social (Соціальна складова) спрямована на формування інклюзивного освітнього середовища, розвиток соціальної відповідальності студентів і їхню участь у волонтерських та громадських ініціативах прибережних громад.

Governance (Управлінська складова) означає впровадження прозорих процедур прийняття рішень в університетах, етичних стандартів у науковій роботі та академічної доброчесності, а також розвиток студентського самоврядування.

Інтеграція ESG у педагогіку дає змогу виховувати майбутніх фахівців, які мислять комплексно, враховуючи екологічні, соціальні та управлінські аспекти під час прийняття професійних рішень.

Педагогічна складова сталого розвитку також передбачає створення міждисциплінарних програм, що поєднують економіку, право, екологію та соціальні науки. Залучення студентів до дослідницьких проєктів у прибережних громадах дозволяє поєднати теоретичні знання з практичними навичками та формує лідерські якості.

Таким чином, сталий розвиток університетів у прибережних регіонах потребує комплексного підходу, що поєднує економічну ефективність, правову відповідність, екологічну безпеку, педагогічну інноваційність і принципи ESG. Це дозволяє закладам освіти не лише залишатися конкурентоспроможними, але й робити суттєвий внесок у розвиток своїх регіонів та збереження природної спадщини.

Підсумовуючи викладене, можна стверджувати, що сталий розвиток університетів прибережних регіонів — це багатовимірна стратегія, яка враховує економічні, правові, екологічні, педагогічні та управлінські аспекти. Інтеграція принципів ESG у навчальний процес і систему управління сприяє підготовці фахівців нового покоління, здатних працювати на перетині економіки, екології та соціальної відповідальності. Такий підхід дозволяє університетам відігравати

роль центрів інноваційного розвитку, зберігати природне середовище та формувати культурні й професійні цінності для сталого майбутнього.

ЛІТЕРАТУРА

1. United Nations Convention on the Law of the Sea (UNCLOS), 1982.
2. European Parliament. Directive 2008/56/EC — Marine Strategy Framework Directive.
3. Сухорукова, Л. М., & Падалка, О. І. (2020). Сталий розвиток університетів: теоретико-методологічні аспекти. *Вісник Київського національного економічного університету*, 1, 45–52.
4. Lozano, R., Ceulemans, K., & Seatter, C. S. (2014). Teaching organisational change management for sustainability. *Journal of Cleaner Production*, 106, 205–215.
5. UNESCO (2021). *Education for Sustainable Development: A roadmap*. Paris: UNESCO Publishing.
6. World Economic Forum (2020). *Measuring Stakeholder Capitalism: Towards Common Metrics and Consistent Reporting of Sustainable Value Creation*.

REFERENCES

1. United Nations Convention on the Law of the Sea (UNCLOS), 1982 [in English].
2. European Parliament. Directive 2008/56/EC — Marine Strategy Framework Directive [in English].
3. Sukhorukova, L. M., & Padalka, O. I. (2020). Sustainable development of universities: theoretical and methodological aspects. *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho ekonomichnoho universytetu*, 1, 45-52. [in Ukrainian].
4. Lozano, R., Ceulemans, K., & Seatter, C. S. (2014). Teaching organisational change management for sustainability. *Journal of Cleaner Production*, 106, 205–215. [in English].
5. UNESCO (2021). *Education for Sustainable Development: A roadmap*. Paris: UNESCO Publishing. [in English].

6. World Economic Forum (2020). Measuring Stakeholder Capitalism: Towards Common Metrics and Consistent Reporting of Sustainable Value Creation. [in English].